

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17--19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja czynna od godz. 9 do 15 i od 17 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 40
Wydawca, Łódzki O.K.R. P.P.S. Redaktor Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXII — № 103
Czwartek 13 Kwietnia 1939
Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnośnikiem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetry przez jedną szpaltę (na stronicy 6 szpalt) w tekście gr. 50. Zwykłe gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobnie za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

W razie wybuchu wojny Ameryka nie będzie neutralna Gorączkowe zbrojenia na świecie Świat czeka dziś na deklarację premiera Chamberlaina

W prasie angielskiej na pierwsze miejsce wysuwają się zagadnienia interesów brytyjskich na Morzu Śródziemnym, związane z zajęciem Albanii przez wojska włoskie i ze sprawą hiszpańską.

„Times” czyni m. in. następujące wynurzenia: stanowisko Rządu zostało niezmiernie wzmocnione JEDNOMYSLNOŚCIĄ, Z JAKĄ POWITANY ZOSTAŁ UKŁAD Z POLSKĄ,

stanowiący nowy rozdział w polityce brytyjskiej, przez wszystkie stronnictwa i odłamy społeczeństwa. Determinacja angielska wzmogła się jeszcze na skutek opóźnienia Albanii przez Italię i wpływającej z tego faktu zmiany sytuacji politycznej innych państw bałkańskich. W Anglii reakcje były tym głębsze, że

OKUPACJA ALBANI JEST SPRZECZNA Z ANGIELSKO-WŁOSKIM UKŁADEM,

który jak się spodziewano, miał doprowadzić do ustanowienia stosunków, opartych na wzajemnym zaufaniu między obu krajami.

BIADA TYM, KTÓRZY NIE MOGĄ SIĘ SAMI BRONIĆ — powiedział Mussolini. Wyciągnąć naukę z tych słów jest obecnie obowiązkiem każdego narodu, który uważa, że jego niepodległość lub jego żywotne interesy są zagrożone.

Oczekuje się od Rządu brytyjskiego, by udzielił gwarancji w sprawie bezpieczeństwa we wschodniej części Morza Śródziemnego, a w szczególności obszarów greckich i tureckich.

WIELKA BRYTANIA NIE MOGLĄBY POZOSTAĆ BIERNĄ WOBEC ZAGROZENIA INTEGRALNOŚCI GRECJI LUB TURCJI.

Są to bowiem obszary, w których potęga morska wykazała może bez pośredni i natychmiastowy wpływ.

W prasie niemieckiej, pisze „Times”, przyłączenie się nowego Rządu hiszpańskiego do paktu antykominternowskiego powitane zo stało jako

ODPRAWA UDZIELONA KRAJOM ZACHODNIM,

oraz cios zadany wpływom brytyjskim i francuskim we wschodniej części morza Śródziemnego. Pakt ten, jak się wydaje, nie jest sprecyzowanym instrumentem i na leży odczekać, jakie zobowiązania nakłada on na Rząd hiszpański. Pochopnie byłoby przypuszczać, że Hiszpania, otrząsająca się dopiero z długiej wojny domowej,

będzie skora poświęcić korzyści swej obecnej pozycji dla obcych jej celów.

Sprawa dalszego pobytu wojsk

włoskich w Hiszpanii niewątpliwie dostarczy wyraźnych dowodów o zamiarach włoskich. Wy miana not przy angielsko - włoskim porozumieniu zawierała wyraźne zapewnienie, udzielone przez min. Ciano, że z chwilą zakończenia wojny domowej w Hiszpanii wszyscy obcy ochotnicy opuszczą natychmiast terytorium Hiszpanii, oraz wycotany zostanie również wszelki pozostały jeszcze włoski sprzęt wojenny. Już przeszło tydzień temu koniec wojny domowej został oficjalnie ogłoszony w Madrycie, ale wojska włoskie nie zostały z Hiszpanii wycotane.

„Daily Telegraph” podkreśla, że

RZĄD BRYTYJSKI ZDECYDOWANIE KONTYNUUJE SWĄ PO-

litkę PRZECIWSZTAWIANIA SIĘ AGRESJI.

Opinia publiczna szczerze aprobuje tę politykę i nie zgodziłaby się na żadne wahania lub zwłokę. Zajęcie Albanii przez Włochy oraz zakłócenie równowagi, na której oparto się porozumienie angielsko - włoskie, stworzyło nową sytuację. W dniu wczorajszym wzywione zostały wysiłki celem przywrócenia bezpieczeństwa na Morzu Śródziemnym. Gabinet w swoich obradach rozważał sytuację pod tym kątem widzenia i o ile rokowania te się powiedą stworzą one nowy czynnik o istotnej doniosłości. Strategiczne znaczenie opanowania Albanii przez Włochy jest bardzo poważne dla państw bałkańskich, a zwłaszcza dla Grecji i Jugosławii. Zachodzi konieczność — pisze dziennik — ucywnienia w czwartek, gdy zbierze się parlament pełnej i zdecydowanej deklaracji w Izbie Gmin i wobec całego świata.

DEKLARACJI, CO DO KTÓREJ NIE MOŻE ISTNIEĆ ŻADNE NIEPOROZUMIENIE.

Nic w obecnym kryzysie nie może być bardziej zgubnym, jak wykazanie niezdecydowania w Anglii, a wątpliwości zagranicą. Roztropność i bezpieczeństwo nakazują prowadzić zdecydowaną politykę brytyjską, gdyż każda go dzina zwłoki czyni drogę, jaka leży przed W. Brytanią, coraz trudniejszą i niebezpieczniejszą.

Zdaniem „Manchester Guardian” sytuacja osiągnęła tak krytyczne stadium, że pełna deklaracja polityki brytyjskiej staje się istotnie konieczna zarówno dla opinii angielskiej, która na ogół nie zdaje sobie z tego sprawy,

JAK KRUCHY STAŁ SIĘ OBECNY POKÓJ,

jak i też dla całego świata, który ma jeszcze pewne wątpliwości co do zamiarów Rządu brytyjskiego.

Mobilizacja w Jugosławii

Agencja Reutera donosi, iż władze jugosłowiańskie wydały w ciągu ostatnich dwóch dni szereg zarządzeń o charakterze wojskowym, powołując pewne klasy rezerwistów, przede wszystkim w okęgach, sąsiadujących z granicą albańską, gdzie rozlokowana jest 3-cia armia jugosłowiańska. Dotyczy to w szczególności Skopije i Macedonii.

Doniosła deklaracja Prezydenta Roosevelta Ameryka wystąpi czynnie przeciwko spółce niemiecko-włoskiej w razie wybuchu wojny

Prezydent Roosevelt złożył wczoraj na konferencji prasowej oświadczenie, które w kołach politycznych uważane jest za przestrożę pod adresem mocarstw osi oraz zwrócenie im uwagi, że na wypadek wojny powinny się liczyć z czynnym wystąpieniem St. Zjednoczonych.

Prez. Roosevelt wypowiedział się na temat artykułu „Washington Post”, który przypomina, że Roosevelt wyjeżdżając z Warnispring oświadczył, że w jesieni wróci tam, o ile do tego czasu nie wybuchnie wojna. Dziennik pisze w związku z tymi słowami prezydenta: „Można być pewnym, że

przed tymi wynurzeniami prezydent poważnie zastanowił się nad ich znaczeniem. Prezydent

żal Hitlerowi i Mussolinemu — raźnie do zrozumienia, że potęga Stanów Zj. musi być sil-

niej brana pod uwagę w rozważaniach mocarstw osi i że rząd St. Zjedn. jest daleki od obojętnego przyglądania się no- wym zamachom. Roosevelt dał wówczas jasno do zrozumienia, że rozpoczęta przez państwa osi wojna wciągnie potęgę, która jest silniejsza od Włoch i Niemiec razem wziętych. Obecnie należy stwierdzić jednoznacznie, co te słowa oznaczają.”

Roosevelt określił ten artykuł jako „bardzo dobry i jasny” i tą swoją uwagę polecił zamieścić w oficjalnych komunikatach o konferencji prasowej, „by świat wiedział, jak myśli prezydent o tych problemach”.

Agencja Reutera donosi z Waszyngtonu: Gigantyczny plan międzynarodowej wymiany surowców został świeżo zaprojektowany przez senatora Byrnes'a i poparty przez przedstawicieli administracji U. S. A. oraz wpływo- we grupy w Senacie. Plan ten ma wpłynąć dodatnio na wzmocnienie potencjału obronnego oraz gotowia demokratycznych państw, z drugiej zaś strony przyczyni się do uwolnienia Stanów Zjednoczonych od pokaźnej części cięższych na ich rynkach zapasów surowcowych. Według wspomnianego planu Stany Zjednoczone dostarczą poważne ilości bawełny i pszenicy do W. Brytanii, Holandii, Belgii i ew. niektórych innych krajów, wzamian za co kraje te, rozporządzające w koloniach swoich poważnymi źródłami: kauczuku i cyny, dostarczą Ameryce dużych ilości tych właśnie surowców, zobowiązały się do używania ich w przeciągu pewnego okresu czasu i do nie wypuszczania zapasów tych na rynek.

go planu Stany Zjednoczone dostarczą poważne ilości bawełny i pszenicy do W. Brytanii, Holandii, Belgii i ew. niektórych innych krajów, wzamian za co kraje te, rozporządzające w koloniach swoich poważnymi źródłami: kauczuku i cyny, dostarczą Ameryce dużych ilości tych właśnie surowców, zobowiązały się do używania ich w przeciągu pewnego okresu czasu i do nie wypuszczania zapasów tych na rynek.

Mussolini uspakaja Grecję

Agencja ateńska komunikuje: Charge d'affaires włoski Tornare odwiedził wczoraj szefa Rządu Metaxasa i w imieniu szefa Rządu włoskiego Musoliniego złożył następujące oświadczenie: Wszelkie pogłoski, jakie ukazały się lub mogą się ukazać na temat akcji włoskiej przeciwko Grecji są nieprawdziwe. Mogą być one rozpowszechniane jedynie przez agentów prowokatorów. Włochy faszystow-

skie potwierdzają, iż zamiarem ich jest poszanowanie w sposób jak najpełniej absolutny integralności terytorium i wysp Grecji.

Włochy faszystowskie pragną utrzymać i rozwijać w dalszym ciągu serdeczne stosunki przyjaźni łączące oba kraje. Są one gotowe dać konkretne dowody tej woli. (PAT)

W Bułgarii rozwiązano partię narodowo-„socjalistyczną”

W Bułgarii rozwiązana została partia narodowo-„socjalistyczna”. Oficjalny komunikat, wydany przez władze policyjne stwierdza, iż chociaż organizacja ta była zakazana władze w ciągu ostatnich miesięcy tolerowały jej dalszą działalność dopóki nie stwierdzo-

no, iż dąży ona do zmiany ustroju wewnętrznego państwa i narzucenia innej formy Rządu. Wtedy powzięto decyzję i wydano energiczne zarządzenia. Wiadomość o rozwiązaniu stronnictwa została przyjęta przez ludność z ogólnym zadowoleniem.

Żydzi godzą się z Arabami?

Jak już podaliśmy, do Kairu przybył przewodca syjonistów dr. Weizman. Wizyta jego w Kairze nastąpić miała na zaproszenie Rządu egipskiego. Weizman odbył zaraz po przybyciu dłuższą rozmowę z premierem Egiptu Mahmud Paszą. Do Kairu przybył również ambasador egipski w Lon-

dynie dr. Hassan Nahab Pasza, który przywieźć miał nowe propozycje brytyjskie w sprawie Palestyny. W Kairze przypuszcza się, że niezadługo dojdzie do nowej konferencji „Okrągłego Stołu”, aby w obliczu naprężonej sytuacji międzynarodowej dojść do szybkiego rozwiązania sprawy palestyńskiej.

Nowe kredyty wojskowe

Roosevelt zwrócił się do Kongresu (Izby) z żądaniem nowych kredytów w wysokości 32 milionów 500 tysięcy dolarów na za-

mówienia materiału wojennego, które będą ulokowane w przemyśle prywatnym.

Przed likwidacją sporu Chorwatów z Serbami w Jugosławii

Do Białogrodu przybył Kosuticz, wiceprzewodniczący chorwackiej partii chłopskiej, który ma

nawiązać kontakt z różnymi przedstawicielami kół politycznych.

Chinczyki zabijają japońskich agentów w Chinach

W 24 godziny po zamordowaniu w Tientsinie dyrektora jednego z największych banków w tym mieście, dokonano ponownego zamachu o charakterze politycznym. Dwóch terrorystów chińskich za-

strzeliło znanego lekarza chińskiego Hs. sthita, będącego jednocześnie wysokim funkcjonariuszem administracji Szanghaju. Hsisthita był zwolennikiem współpracy z Japończykami.

